

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

BIOLOGICZNE METODY OCHRONY ROŚLIN

Metodyka doradztania

Brwinów, lipiec 2023

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Ogólne zasady świadczenia usługi doradczej „Biologiczna ochrona roślin”	3
II. Kolejność czynności. Dokumenty wspólne dla wszystkich usług doradczych – wykaz.	4
III. Harmonogram realizacji programu doradczego	8
IV. Narzędzia pracy doradczej	11
V. Linki do metodyk integrowanej produkcji	11
VI. Załączniki	14

Wstęp

Nowa WPR ma sprawić, że rolnictwo odegra większą rolę w osiągnięciu celów **środowiskowych i klimatycznych** przez UE, zagwarantować bardziej ukierunkowane wsparcie mniejszym gospodarstwom, umożliwić państwom członkowskim większą elastyczność w dostosowywaniu środków do warunków lokalnych.

W polskim „Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027” (PS WPR) zakłada się m.in. wspieranie i wzmocnienie ochrony środowiska, w tym różnorodności biologicznej, oraz działań w dziedzinie klimatu oraz przyczynianie się do realizacji unijnych celów związanych ze środowiskiem i klimatem, w tym zobowiązań Unii wynikających z porozumienia paryskiego. Zaplanowano interwencje zachęcające rolników do stosowania podwyższonych norm w produkcji rolniczej, przyjaznych środowisku metod produkcji, ograniczających emisję CO₂, poprawiających jakość gleb, zwiększających retencję wody. (...) Uzupelniająco planowane są działania szkoleniowo - doradcze dla rolników a także edukacyjno-informacyjne dla konsumentów żywności i dla społeczności lokalnych. W ramach innych programów krajowych i UE zaplanowano wsparcie na rzecz ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym edukacyjne.

W strategii „Od pola do stołu” założono zmniejszenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin o 50%. Biologiczna ochrona staje się więc alternatywnym rozwiązaniem dla ochrony chemicznej, pozwalającym zrealizować cel strategii. Dlatego wprowadza się od 2023 roku ekoschemat „Biologiczna ochrona roślin”.

I. Ogólne zasady świadczenia usługi doradczej w ramach ekoschematu „Biologiczne metody ochrony roślin”

Kto może świadczyć usługi doradcze?

Usługa musi być wykonana przez doradcę rolniczego wpisanego na listę doradców rolniczych, prowadzoną przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Odbiorcy usług:

Rolnicy posiadający numer identyfikacyjny producenta.

Priorytetowo należy traktować :

1. Rolników, którzy zamierzają, bądź już uczestniczą w ekoschemacie „Biologiczna ochrona upraw”.
2. Rolników prowadzących gospodarstwa ekologiczne (nie korzystających z usługi Rolnictwo ekologiczne).
3. Młodych rolników, rozpoczynających zarządzanie gospodarstwem rolnym.
4. Gospodarstwa prowadzące produkcję ogrodniczą pod osłonami.

Cel realizacji usługi/doradzenia

Celem realizacji usługi jest zachęcenie rolników do stosowania podwyższonych norm w produkcji rolniczej oraz przyjaznych środowisku metod produkcji.

Liczba wizyt w gospodarstwie.

Ze względu na znaczne różnice pomiędzy ochroną chemiczną a biologiczną, wynikające z innych mechanizmów działania środków biologicznych, wymagane jest więcej wizyt w gospodarstwie (co najmniej 2).

II. Kolejność czynności:

1. Wstępny wywiad z rolnikiem (w trakcie zgłaszania zapotrzebowania na usługę) dotyczący profilu produkcji, analiza gospodarstwa. Ustalenie upraw w gospodarstwie. Określenie intensywności produkcji rolnej, poziomu plonowania. Określenie poziomu wiedzy rolnika z zakresu biologicznej ochrony roślin: czy rolnik stosował takie środki, czy potrzebne jest uzupełnienie wiedzy na ten temat.

2. Zapoznanie się z warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi gospodarstwa.

Doradca, wykonujący usługę doradczą, powinien przed przystąpieniem do jej wykonania zapoznać się z dokumentami, od których zależy zakres wymogów obowiązujących w konkretnym gospodarstwie, dotyczącymi:

2.1. Zapoznanie się i analiza wniosku obszarowego złożonego przez rolnika.

2.2. Zapoznanie się z ortofotomapami pól gospodarstwa.

2.3. Ustalenie

- a) położenia najbliższych od gospodarstwa stacji meteorologicznych, z których można pobierać dane (zaleca się skorzystanie z aplikacji eDwin);
- b) analiza map (Geoportal, Google Maps) z wychwyceniem elementów wpływających na bioróżnorodność (zbiorniki wodne, aleje, szpalery, żywopłoty, remizy śródpolne
Zapoznanie się ze sprzętem służącym do ochrony roślin, czy stosowane są osłony (siatki, folie, szklarnie);
- c) innymi – zamiary rolnika dotyczące sprzedaży produktów.

2.4. Inwentaryzacja zagrożeń ze strony agrofagów (choroby, szkodniki). Dokument: Raport z analizy otoczenia gospodarstwa, załączenie mapek, zdjęć. Ewentualnie opis zaleceń dotyczących wzbogacenia zielonej infrastruktury .

W trakcie sporządzania oceny gospodarstwa doradca powinien również:

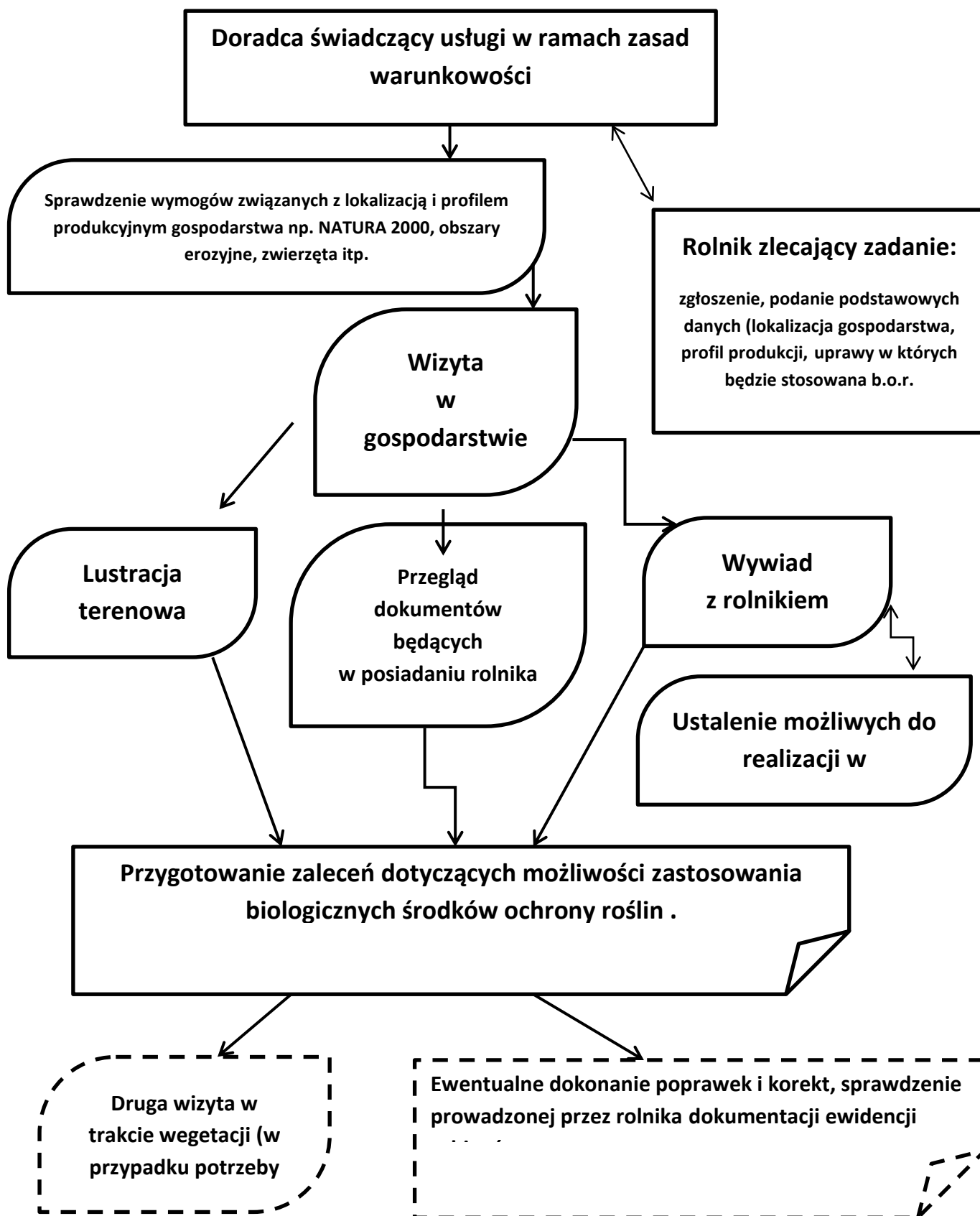
- 1) uzyskać od rolnika informację dotyczącą zamierzeń dotyczących zbytu produktów rolnych, w szczególności w powiązaniu z wymaganiami dotyczącymi pozostałości środków ochrony roślin;
- 2) sprawdzić, czy rolnik posiada aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin lub uprawnienia uzyskane na podstawie art. 64 ust. 4, 5, 7 i 8 ustawy o środkach ochrony roślin (np. zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie integrowanej produkcji roślin) przez osoby wykonujące zabiegi;
- 3) sprawdzić, czy podczas wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin dokumenty potwierdzające sprawność techniczną opryskiwacza są aktualne;
- 4) sprawdzić, czy rolnik prowadzi ewidencję stosowania środków ochrony roślin oraz czy ewidencja jest prowadzona poprawnie.

3. Wizyta w gospodarstwie – wstępna, przed rozpoczęciem sezonu wegetacyjnego, druga w trakcie wegetacji, trzecia na żądanie rolnika.

Dokumenty wspólne dla wszystkich usług doradczych – wykaz

1. Informacje o gospodarstwie, rolniku i analiza możliwości rozwoju.
2. Zakres realizacji programu doradczego.
3. Karta usługi doradczej.
4. Oświadczenie o realizacji programu doradczego.
5. Raport z realizacji programu doradczego.

Schemat blokowy:

III. Harmonogram realizacji programu doradczego

(zadania i opis czynności wykonywanych w kolejnych latach realizacji programu doradczego)

Nazwa usługi „Biologiczna ochrona roślin”				
Czas realizacji usługi : dwa lata				
L.p.	Zadanie	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji
1.	Inwentaryzacja upraw i posiadanego sprzętu. Opis zagrożeń	Szczegółowe określenie upraw w gospodarstwie, opis technologii produkcji; inwentaryzacja zagrożeń. Opis posiadanych maszyn i urządzeń (opryskiwacz, stacja meteo itp.).	Wykaz upraw i sprzętu, krótki opis technologii, wykaz zagrożeń.	Przed sezonem upraw
2.	Analiza otoczenia gospodarstwa, zielonej infrastruktury	Analiza map (Geoportal, Google map) z wychwyceniem elementów wpływających na bioróżnorodność (zbiorniki wodne, aleje, szpalery, żywopłoty, remizy śródpolne).	Raport z analizy otoczenia gospodarstwa, mapki, zdjęcia. Ewentualnie opis zaleceń dotyczących wzbogacenia zielonej infrastruktury	Przed sezonem upraw
3.	Przygotowanie programów ochrony dla upraw w gospodarstwie	Dla poszczególnych upraw w gospodarstwie (minimum 2 uprawy) przygotowanie programów ochrony biologicznej z uwzględnieniem najgroźniejszych potencjalnie agrofagów i progów szkodliwości agrofagów.	Programy ochrony biologicznej upraw w gospodarstwie	Przed sezonem upraw
4.	Ekoschemat „Biologiczna ochrona roślin”	Ustalić, czy rolnik zamierza wnioskować/wnioskuje o ekoschemat „Biologiczna ochrona upraw”. Wskazanie dokumentacji i czynności niezbędnych do uczestnictwa w ekoschemacie „Biologiczna ochrona roślin”	Informacje o ekoschemacie na podstawie ustawy i rozporządzeń wykonawczych.	Przed aplikowaniem przez rolnika o płatności bezpośrednie

Nazwa usługi „Biologiczna ochrona roślin”				
Czas realizacji usługi : dwa lata				
L.p.	Zadanie	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji
5.	Ustalenie możliwych towarzyszących ekoschematów	Ustalenie możliwości połączenia z ekoschematami w ramach rolnictwa węglowego: Międzyplony/wsiewki Plan nawożenia Uproszczone systemy uprawy Wymieszanie słomy z glebą	Informacje o ekoschemacie na podstawie ustawy i rozporządzeń wykonawczych.	Przed aplikowaniem przez rolnika o płatności bezpośrednie
6.	Opracowanie systemu sygnalizacji pojawu agrofagów	Uwzględnienie okolicznych stacji meteo, sygnalizacji w programach doradczych np. PSA i eDWIN. Propozycje dotyczące zakupu np. pułapek feromonowych, rozstawiania żółtych naczyń itp	Wykaz adresowy i opis metod sygnalizacji	Przed sezonem upraw
7.	Przygotowanie listy dostępnych środków biologicznej ochrony roślin	Wskazanie rolnikowi możliwości zakupu niezbędnych środków biologicznych.	Lista adresowa. Ewentualnie opis zaleceń dotyczących wzbogacenia zielonej infrastruktury.	Przed sezonem upraw

Nazwa usługi „Biologiczna ochrona roślin”				
Czas realizacji usługi : dwa lata				
L.p.	Zadanie	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji
8.	Konsultacje online/telefoniczne z rolnikiem. Pomoc przy ewidencji stosowania biologicznych środków ochrony.	Analiza zdjęć i pomoc w określeniu agrofagów, obliczenia progów ekonomicznej opłacalności, przypominanie o terminach zabiegów	Opis pojawu agrofagów w gospodarstwie, konsultacji z rolnikiem i z ośrodkami naukowymi.	W sezonie upraw (kwiecień-sierpień)
9.	Wizytacja gospodarstwa z określeniem pojawu agrofagów i skuteczności zabiegów	Wizyta na początku szczytu zagrożenia w uprawach i w trakcie szczytu zagrożenia w głównych uprawach – w zależności od rodzaju upraw w różnych terminach.	Raport z wizyty/wizyt. Opis pojawu agrofagów w gospodarstwie, konsultacji z rolnikiem i z ośrodkami naukowymi.	W sezonie upraw (kwiecień-sierpień)
10.	Informacje dotyczące możliwości zbytu	Przygotowanie listy potencjalnych podmiotów szczególnie zainteresowanych produktami rolniczymi wyprodukowanymi w warunkach biologicznej ochrony.	Lista adresowa podmiotów/ośrodków naukowych, firm	Przed sezonem upraw, w trakcie sezonu, w zależności od popytu
L.p.	Zadanie II rok	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji II rok
1.	Korekta istniejących/przygotowanie programów ochrony dla nowych upraw w gospodarstwie	Dla głównych upraw w gospodarstwie (minimum 2 uprawy) przygotowanie programów ochrony biologicznej z uwzględnieniem najgroźniejszych potencjalnie agrofagów i progów szkodliwości agrofagów.	Programy ochrony biologicznej upraw w gospodarstwie	Przed sezonem upraw

Nazwa usługi „Biologiczna ochrona roślin”				
Czas realizacji usługi : dwa lata				
L.p.	Zadanie	Opis czynności w ramach zadania	Dokumentacja	Termin realizacji
2.	Konsultacje online/telefoniczne z rolnikiem. Pomoc przy ewidencji stosowania biologicznych środków ochrony.	Analiza zdjęć i pomoc w określeniu agrofagów, obliczenia progów ekonomicznej opłacalności, przypominanie o terminach zabiegów	Opis pojawu agrofagów w gospodarstwie, konsultacji z rolnikiem i z ośrodkami naukowymi.	W sezonie upraw (kwiecień sierpień)
3.	Wizytacja gospodarstwa z określeniem pojawu agrofagów i skuteczności zabiegów	Wizyta (1 lub 2) na początku szczytu zagrożenia w uprawach i w trakcie szczytu zagrożenia – w zależności od rodzaju upraw w różnych terminach – ewentualnie dodatkowa wizyta w zależności od potrzeb rolnika.	Raport z wizyty/wizyt. Opis pojawu agrofagów w gospodarstwie, konsultacji z rolnikiem i z ośrodkami naukowymi.	W sezonie upraw (kwiecień sierpień)

IV. Narzędzia pracy doradczej

1. Aplikacja eDwin

<https://edwin-beta.apps.paas-dev.psn.pl/>

2. Wyszukiwarka środków ochrony roślin

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wyszukiwarka-srodkow-ochrony-roslin>

3. Metodyki integrowanej produkcji rolnej

<http://piorin.gov.pl/publikacje/metodyki-ip>

V. Linki do metodyk integrowanej produkcji – zakres usługi doradczej powinien opierać się na biologicznych metodach stosowania środków ochrony roślin, opracowanych przez Instytut Ochrony Środowiska.

 [agrest \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP agrestu

 [aronia \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP aronii

 [borówki \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP borówki wysokiej

 [brokuł \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP brokołu

 [brzoskwinia i morela \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP brzoskwini i moreli

 [burak ćwikłowy \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP buraków ćwikłowych

 [cebula \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP cebuli

 [chmiel \(16.12.2021 r.\)](#)

Metodyka IP chmielu

 [czereśnia \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP czereśni

 [czosnek \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP czosnku

 [gruszki \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP gruszek

 [jabłka \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP jabłek

 [jeżyny \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP jeżyny bezkolcowej

 [kalafiory \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP kalafiorów

 [kapusta głowiasta \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP kapusty głowiastej

 [kapusta pekińska \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP kapusty pekińskiej

 [kukurydza \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP kukurydzy

 [maliny \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP malin

 [marchew \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP marchwi

 [ogórek gruntowy \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP ogórka gruntowego

 [ogórek pod osłonami \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP ogórków pod osłonami

 [papryka \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP papryki

 [pomidory gruntowe \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP pomidorów gruntowych

 [pomidory pod osłonami \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP pomidorów pod osłonami

 [porzeczka \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP porzeczki czarnej i czerwonej

 [pszenica \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP pszenicy ozimej i jarej

 [rzepak \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP rzepaku ozimego i jarego

 [sałata \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP sałaty pod osłonami

 [szparag \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP szparaga

 [szpinak \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP szpinaku

 [śliwki \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP śliwek

 [truskawki \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP truskawek

 [wiśnie \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP wisni

 [ziemniaki \(14.02.2020 r.\)](#)

Metodyka IP ziemniaków

VI. Załączniki

Załącznik 1. Wybrane przepisy prawne dotyczące biologicznej ochrony roślin :

W ramach realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, w 2020 r., zostały opublikowane następujące strategie powiązane sektorem rolnym:

1. Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego COM(2020)381.
2. Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030. Przywracanie przyrody do naszego życia COM(2020)380.

Unijne:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

Krajowe:

- Ustawa z dnia 8 lutego 2023 roku o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz.U. 2023 poz. 412)
- Ustawa o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2023 r. poz. 340, z późn. zm.)
- Ustawa o produktach biobójczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 24)
- Ustawa o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 332),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szkoleń w zakresie środków ochrony roślin (Dz. U. z 2022 r. poz. 824),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie sposobu postępowania przy stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz. 625),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 516),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 760),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 775),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 1589),
- Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2132 , z późn. zm.).

Załącznik 2. Przykładowy spis dostępnych biologicznych środków ochrony roślin (aktualny 20.10.2022 na podstawie: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wyszukiwarka-srodkow-ochrony-roslin>)

Lp	Nr zezwolenia na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin	Nazwa środka ochrony roślin	Rodzaj środka	Zawartość, nazwa zwyczajowa substancji czynnej środka ochrony roślin	Producent środka	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów środka ochrony roślin dla sprzedaży i dystrybucji	Nazwa, siedziba i adres podmiotu, który uzyskał zezwolenie	Klasyfikacja środka zagr. dla człowieka
1	R-56/2017	Agree 50 WG	Insektycyd	Bacillus thuringiensis ssp. aizawai szczep GC-91 - 500 g	Certis USA - USA	30.04.2024	30.10.2024	Mitsui AgriScience International S.A./B.V. Avenua de Tervueren, B-1150 , Belgia	H317
2	R-54/2018wu	Amylo-X WG	Fungicyd	Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum szczep D747 - 250 g	Certis USA - USA	31.03.2026	30.09.2026	Mitsui AgriScience International S.A./B.V. Avenua de Tervueren, B-1150 , Belgia	
3	R-22/2019wu	Asperello T34 Biocontrol	Fungicyd	Trichoderma asperellum szczep T34 - 120 g	Fytovita, spol. s.r.o. - Czechy	31.05.2024	30.11.2024	Biocontrol Technologies, S.L. Avgda. Madrid, 0814 Barcelona, Hiszpania	H317

4	R-9/2019wu	BioBit	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. Kurstaki szczep ABTS 351 - 54 %	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2023	30.10.2023	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	
5	R-33/2015	Carpovirusine Super SC	Insektycyd	Cydia pomonella Granulosis Virus - 909 g	Natural Plant Protection - Francja	30.04.2024	30.10.2024	Natural Plant Protection Route d'Artix B.P. , 80-64150 Nogures, Francja	H317
6	R-27/2015 wu	Conserve	Insektycyd	spinosad - 120 g	Dow AgroSciences Ltd. - Wielka Brytania	30.04.2023	30.10.2023	Dow AgroSciences Ltd. Estuary Road, PE30 JD , Wielka Brytania	H400, H410
7	R-122/2012	Contans WG	Fungicyd	Coniothyrium minitans - 50 g	Bayer CropScience Biologics GmbH - Niemcy	31.07.2033	31.01.2034	Bayer CropScience Biologics GmbH Lukaswiese, 23 970 , Niemcy	
8	R-151/2018	Delfin WG	Insektycyd	Bacillus thuringiensis ssp. kurstaki szczep SA-11 - 850 g	Certis USA - USA	30.04.2024	30.10.2024	Mitsui AgriScience International S.A./B.V. Avenua de Tervueren, B-1150 , Belgia	H317, H319

9	R-5/2019wu	DiPel DF	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. Kurstaki szczep ABTS 351 - 54 %	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2023	30.10.2023	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	
10	R-216/2015	Dipel WG	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. Kurstaki szczep ABTS 351 - 54 %	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2024	31.10.2024	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	
11	R-11/2019wu	Florbac	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. aizawai szczep ABTS-1857 - 54 %	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2023	30.10.2023	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	H319
12	R-39/2014 zr	Foray 76 B	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. Kurstaki szczep ABTS 351 - 206,5 g	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2024	30.10.2024	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	

13	R-110/2021 h.r.	Glower 240 SC	Insektycyd	spinosad - 240 g	Dow AgroSciences Export - Francja	28.09.2022	28.03.2023	Agrovena Rafał Pawlikowski Hallera, 86-100 Świecie	H400, H410
14	R-135/2018	Integral Pro	Fungicyd	Bacillus amyloliquefaciens szczep MBI600 - 6,8 %	BASF Corporation - Stany Zjednoczone Ameryki	16.09.2027	16.03.2028	BASF SE Carl-Bosch - Strasse, 67056 Ludwigshafen, Niemcy	
15	R-89/2020	Julietta	Fungicyd	Saccharomyces cerevisiae szczep LAS02 - 961 g	Société Industrielle Lesaffre et Cie - Francja	06.07.2032	06.01.2033	Agrauxine S.A. Avenue du Grand Perigne, 49070 Beaucouzé, Francja	
16	R-48/2017 wu	Lepinox Plus	Insektycyd	Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki, szczep EG 2348 - 150 g	CBC (Europe) S.r.l. - Włochy	30.04.2023	30.10.2023	CBC (Europe) S.r.l. Via Zanica, 25-24050 Grassobbio (BG), Włochy	
17	R-11/2012 wu	Madex Max	Insektycyd	Cydia pomonella Granulosis Virus - 6,24 g	Andermat Biocontrol Suisse AG - Szwajcaria	30.04.2023	30.10.2023	ANDERMATT Polska Sp. z o.o. Garbary, 61-758 Poznań	
18	R-90/2020 h.r.	Max Spin	Insektycyd	spinosad - 240 g	Dow AgroSciences s.r.o. - Republika Słowacka	28.09.2022	28.03.2023	Biocont Polska Sp. z.o.o ul. Stefana Jaracza, 31-215 Kraków	H400, H410
19	R-21/2021 wu	Mycotrol 22 WP	Insektycyd	Beauveria bassiana szczep GHA - 220 g	LAM International Corp - USA	30.04.2023	31.10.2023	Mycotech Europe Ltd. High Street, TN9 1BE Tonbridge, Wielka Brytania	H317, H334

20	R-22/2021 wu	Mycotrol OD	Insektycyd	Beauveria bassiana szczep GHA - 101,7 g	LAM International Corp - USA	30.04.2023	31.10.2023	Mycotech Europe Ltd. High Street, TN9 1BE Tonbridge, Wielka Brytania	H304, H317, H334
21	R-50/2017 wu	Naturalis	Insektycyd	Beauveria bassiana szczep ATCC 74040 - 0,185 g	CBC (Europe) S.r.l. - Włochy	30.04.2023	30.10.2023	CBC (Europe) S.r.l. Via Zanica, 25-24050 Grassobbio (BG), Włochy	
22	R-111/2021 h.r.	Picador 204 SC	Insektycyd	spinosad - 240 g	Dow AgroSciences Export - Francja	28.09.2022	28.03.2023	Rudnikagro Sp. z o.o. ul. Pomorska, 70-812	H400, H410
23	R-2/2017	PMV-01	Induktor odporności	Pepino mosaic virus, szczep CH2, izolat 1906 - 100 %	De Ceuster Meststoffen NV - Belgia	07.08.2031	07.02.2032	De Ceuster Meststoffen NV Bannerlaan, 2280 Grobbendonk, Belgia	
24	R-24/2016 wu	Polygreen Fungicide WP	Fungicyd	Pythium oligandrum - 10 g - 10 ⁶ oospor grzyba Pythium oligandrum M1 w 1 gramie środka	BIOPREPARATY spol. s r.o. - Republika Czeska	30.04.2024	31.10.2024	BIOPREPARATY spol. s r.o. Tylišovská, 160 00 Dejvice, Republika Czeska	
25	R-181/2012	Polyversum WP	Fungicyd	Pythium oligandrum - 10 g	Biopreparaty Sp. z o.o. - Republika Czeska	19.12.2022	19.06.2023	Biopreparaty Sp. z o.o. Unetice, 252-62 Horomerice, Republika Czeska	
26	R-1/2019	Pomonellix	Insektycyd	Cydia pomonella Granulosis Virus - 909 g	Natural Plant Protection - Francja	30.04.2024	30.10.2024	Natural Plant Protection Route d'Artix B.P. ,	H317

								80-64150 Nogures, Francja	
27	R-7/2018 wu	PreFeRal	Insektycyd	Isaria fumosorosea, szczep Apopka 97 - 200 g	Certis USA - USA	31.12.2031	30.06.2032	Biobest Group NV Ilse Velden, 2260 Westerlo, Belgia	
28	R-14/2020 wu	Protexio	Fungicyd	Bacillus amyloliquefaciens szczep QST 713 - 14,1 g	Bayer SAS - Republika Francuska	30.04.2021	31.10.2021	SBM Developpement SAS chemin des Mouilles, 69130 Ecully, Francja	
29	R-41/2021	Pythie	Fungicyd	Pythium oligandrum - 10 g - 1x10 ⁶ oospor/g	BIOPREPARATY spol. s r.o. - Republika Czeska	30.04.2023	30.10.2023	BIOPREPARATY spol. s r.o. Tylišovská, 160 00 Dejvice, Republika Czeska	
30	R-8/2021wu	Remedier	Fungicyd	Trichoderma asperellum szczep ICC 012 - 2 %, Trichoderma gamsi szczep ICC 080 - 2 %	Isagro S.p.A. - Republika Włoska	30.04.2024	30.10.2024	Isagro S.p.A. Centro Uffici San Siro- Fabbricato D-ala, Via Caldera, 21-20153 Mediolan, Republika Włoska	
31	R-12/2015 wu	Rotstop WP	Fungicyd	Phlebiopsis gigantea - 106 g	Danstar Ferment AG - Szwajcaria	31.08.2036	28.02.2027	Danstar Ferment AG Poststrasse, 6300 Zug, Szwajcaria	
32	R-122/2015	Serenade ASO	Bakteriocyd, Fungicyd	Bacillus amyloliquefaciens szczep QST 713 - 13,96 g	Bayer AG - Niemcy	30.04.2023	30.10.2023	Bayer AG Kaiser-Wilhem-Allee, 51 373 , Niemcy	

33	R-165/2019	Serifel	Fungicyd	Bacillus amyloliquefaciens szczep MBI600 - 11 %	BASF Corporation - Stany Zjednoczone Ameryki	16.09.2027	16.03.2028	BASF Polska Sp. z o.o. Al. Jerozolimskie, 02- 305 Warszawa	
34	R-102/2020	Taegro	Fungicyd	Bacillus amyloliquefaciens FZB24 - 130 g	Novozymes Biologicals Inc. - USA	01.06.2033	01.12.2033	Novozymes France S.A.S. route de Sartrouville, Bât 6 78230 LE PECQ, Francja	
35	R-4/2021wu	Thurinox	Insektycyd	Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki, szczep EG 2348 - 150 g	CBC (Europe) S.r.l. - Włochy	30.04.2023	31.10.2023	CBC (Europe) S.r.l. Via Zanica, 25-24050 Grassobbio (BG), Włochy	
36	R-8/2017wu	Trianum-G	Fungicyd	Trichoderma harzianum Rifai szczep T-22 - 10 g - $1,5 \times 10^8$ jtk/g	Koppert BV - Belgia	30.04.2024	31.10.2024	Koppert BV 2654 BE Veilingweg, Belgia	
37	R-3/2017wu	Trianum-P	Fungicyd	Trichoderma harzianum Rifai szczep T-22 - 10 g - 10^9 jtk/g	Koppert BV - Belgia	30.04.2024	31.10.2024	Koppert BV 2654 BE Veilingweg, Belgia	
38	R-148/2021	Velifer	Insektycyd	Beauveria bassiana szczep PPRI 5339 - 80 g	BASF Corporation - Stany Zjednoczone Ameryki	20.02.2030	20.08.2030	BASF SE Carl-Bosch - Strasse, 67056 Ludwigshafen, Niemcy	
39	R-61/2018	Vintec	Fungicyd	Trichoderma atroviride SC1 - 150 g	Bi-PA NV/SA - Belgia	06.07.2032	06.01.2033	Bi-PA NV/SA Technologielaan, B- 1840 Londerzeel, Belgia	

40	R-53/2018wu	XenTari WG	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. aizawai szczep ABTS-1857 - 54 %	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2024	31.10.2024	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	H319
41	R-122/2020	Xilon	Fungicyd	Trichoderma asperellum szczep T34 - 10 g	Kwizda Agro GmbH - Republika Austrii	31.05.2024	30.11.2024	Kwizda Agro GmbH Werk Leonendorf, B6, Laaer Strasse/Kwizda-Allee, 2100 Leobendorf, Republika Austrii	
42	R-43/2018wu	Xilon WP	Fungicyd	Trichoderma asperellum szczep T34 - 120 g	Fytovita, spol. s.r.o. - Czechy	31.05.2024	30.11.2024	Biocontrol Technologies, S.L. Avgda. Madrid, 0814 Barcelona, Hiszpania	H317
43	R-10/2019wu	Xtreem	Insektycyd	Bacillus thuringiensis var. aizawai szczep ABTS-1857 - 54 %	Valent BioSciences LLC - USA	30.04.2023	30.10.2023	Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S. Rue de la Voie Lactée, Parc d'Affaires de Crecy, F-69370 Saint Didier au Mont d'Or, Francja	H319